

Miljøgodkendelse efter § 16 a, stk. 4, i *husdyrbrugloven*

**Lillehaab
Kvægbruget
Gedhusvej 12
7441 Bording**

Afgørelsesdato: 25. juni 2025

Copyright

Ortofoto indeholder data fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering, som frit har stillet sit materiale til rådighed. Link til vilkår: <http://sdfe.dk/om-os/lovstof/rettigheder-og-vilkaar/>

Lovgivning

Al lovgivning er benævnt med populærtitel. En samlet oversigt over lovgivning findes i bilag 1.

Indhold

DATABLAD	4
ANSØGNINGEN	5
HISTORIK	5
AFGØRELSE OM TILLÆG MILJØGODKENDELSE	5
VILKÅR	6
LOVGRUNDLAG	10
BIAKTIVITETER	11
OFFENTLIGGØRELSE OG ORIENTERING AF NABOER.....	11
GYLDIGHED	11
HELT ELLER DELVIST BORTFALD AF AFGØRELSEN	11
ANDRE GODKENDELSER, TILLADELSER OG DISPENSATIONER	11
MILJØKONSEKVENSRAPPORT	11
IKAST-BRANDE KOMMUNES VURDERING OG BEGRUNDELSE FOR DE STILLEDE VILKÅR..	11
PLACERING AF ANLÆG	11
LANDSKABELIGE, KULTURHISTORISKE OG GEOLOGISKE VÆRDIER	13
PÅVIRKNING AF NATUR	13
PÅVIRKNING AF BILAG IV-ARTER	13
JORD, GRUNDVAND OG OVERFLADEVAND	13
LUGT	13
STØJ	14
STØV	14
FLUEGENER OG UHYGIEJNISKE FORHOLD	14
LYSPÅVIRKNING	14
AFFALD.....	14
OLIE- OG KEMIKALIEOPBEVARING	14
TRANSPORT	14
SPILDEVAND	14
HÅNDTERING OG OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING	15
ANVENDELSE AF BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	15
BAT – REDUKTION AF AMMONIAKEMISSION	15
KOMMUNENS SAMLEDE VURDERING	16
KLAGEVEJLEDNING	16
OFFENTLIGGØRELSE	17
BILAG	17

Datablad

Husdyrbruget		Konsulent	
Bedrift Cvr	41712023	Konsulent Cvr	27428843
Husdyrbrugets navn	Lillehaab	Konsulent virksomhedsnavn	SAGRO I/S
Beliggenhedsadresse	Gedhusvej 12	Konsulentnavn	Karen V. Thomasen
Postnummer	7441	Konsulentadresse	Majsmarken 1
By	Bording	Konsulentpostnummer	7190
Ansøger		Konsulentby	Billund
Ansøgersnavn	Erik Furbo	Konsulenttelefon	96296932
Ansøgeradresse	Gedhusvej 12	Konsulent-email	kvt@sagro.dk
Ansøgerpostnummer	7441	Ejendom	
Ansøgerby	Bording	Ejendomsnummer	100372796
Ansøgertelefon	29441710	CHR numre	54065
Ansøger-email	erik.furbo@lillehaab.dk	Matrikler på ejendomsnummer	
		Matrikel: 25d - Agerskov By, Ilskov	

Ansøgningen

Ikast-Brande Kommune har den 12. november 2024 modtaget en ansøgning om et tillæg til § 16 a miljøgodkendelsen jævnfør *husdyrbrugloven*ⁱ, af husdyrbruget, Gedhusvej 12, 7441 Bording.

Ansøger ønsker at etablere en ny kælvningsstald på ca. 1.085 m² bruttoareal, samt en ny møddingsplads på 240 m² bruttoareal. Dernæst ønskes en række mindre ændringer;

- Der nedlægges 185 m² med dybstrøelse i den eksisterende kostald, for at gøre plads til 240 m² nyt med fast drænet gulv og skrabere
- Der etableres en ny plads til kalvehytter (Nye kalvehytter I) på et tidligere møddingsområde
- I de eksisterende stalde til kalve på dybstrøelse udvides dybstrøelsesarealet med 105 m², så der efter udvidelsen vil være 480 m² med dybstrøelse

Ansøger har søgt om et tillæg til gældende miljøgodkendelse. I tillægsansøgningen er der i flere af dybstrøelsesstaldene anvendt flexgrupper, for at opnå en mere fleksibel produktion på husdyrbruget, så antallet og sammensætningen af kvæg frit kan ændres inden for rammerne af dyrevelfærdsreglerne.

Endelig er der søgt om en udvidelse af den eksisterende ensilageplads. Udvidelsen overholder ikke afstandskravet til naboskel, hvorfor der er søgt om dispensation fra afstandskravet.

Husdyrbruget vil med dette tillæg få et samlet produktionsareal på 5.658 m², hvorpå der er kvæg og et par heste samt får.

Historik

8 års drift

For 8 år siden var den gældende produktionstilladelse en §12 miljøgodkendelse fra 14. december 2009 til 370 malkekøer, samt opdræt (16 småkalve 0-1 mdr., 550 småkalve 1-4,5 mdr., 159 kvier 4,5-15 mdr., 75 kvier 15-20 mdr., 67 kvier 20-24,5 mdr., 185 tyrekalve 40-55 kg), alle tung race. Desuden 3 strudse, 3 heste og 3 får, 2 ammekøer plus opdræt (2 småkalve 0-6 mdr., 2 kvier 6-28 mdr.), alle tung race

Nudrift

Den gældende godkendelse på ejendommen er baseret på en § 16 a miljøgodkendelse fra 3. december 2018 til malkekvæg med opdræt på 6.173 m² produktionsareal. For to bygninger/staldområder var der den 3. december 2024 ikke sket førstegangsudnyttelse i henhold til husdyrbruglovens § 59 a stk. 1. De to bygninger var Ny kostald og Nye kalvehytter med 1.050 m² hhv. 350 m² produktionsareal. Det tilladte produktionsareal i nudrift er derfor 4.773 m².

Afgørelse om tillæg miljøgodkendelse

Ikast-Brande Kommune meddeler hermed tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse af 3. december 2018 til ejendommen beliggende på Gedhusvej 12, 7441 Bording, med de stillede vilkår. Tillægget meddeles i henhold til § 16 a, stk. 4, i *husdyrbrugloven*, samt reglerne i *husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*ⁱⁱ. Ikast-Brande Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT), og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Det er Ikast-Brande Kommunes vurdering, at godkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Ligeledes vurderer Ikast-Brande Kommune, at etablering af kælvningsstalden, møddingspladsen, ensilagepladsforlængelsen, samt tilbygning, ændring og renovering af kalvestaldene er erhvervs-mæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen er baseret på de oplysninger, der er redegjort for i ansøgnings-materialet, ansøgningsskema nr. 247223, version 6, og ansøgers miljøkonsekvensrapport (se bilag 2). Tillægget gælder kun det ansøgt.

Der må ikke etableres, udvides eller ændres på husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevarings-anlæg før det er anmeldt og godkendt af Ikast-Brande Kommune. Således må husdyrbruget ikke uden kommunens forudgående godkendelse eller tilladelse udvide eller ændres på en måde, som kan indebære forøget forurening eller andre virkninger på miljøet. Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til tillægget og godkendelsen.

Dette tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen af 3. december 2018, for husdyrbruget Gedhusvej 12, 7441 Bording, **ændre ikke i miljøvurderingen og de stillede vilkår** i miljøgodkendelse for husdyrbruget Gedhusvej 12, 7441 Bording, **som fortsat er gældende**.

Nye og eksisterende vilkår, der videreføres fra den nugældende miljøgodkendelse er vist i afsnittet Vilkår. Nye og ændrede vilkår er tilføjet et "1", efter vilkårsnummeret.

Vilkår

Tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen meddeles på nedennævnte vilkår. **De stillede vilkår i miljøgodkendelse af 3. december 2028 er fortsat gældende**, og gengivet nedenstående.

1.1 Husdyrbruget skal drives i overensstemmelse med det, der er beskrevet i ansøgningen (såvel godkendelse som tillæg), og i miljøgodkendelsen fra den 3. december 2018 og tilhørende tillæg fra den 25. juni 2025).
2.1 Produktionsareal, dyretyper, staldindretning og gødningsopbevaring m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten og kortet nedenfor:

Stalde og produktioner				
Staldnavn	Staldstørrelse (m²)	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m²)
Ansøgt drift				
Kostald	3494	(#731668) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	240
		(#727825) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	2400
		(#727824) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	190
Kalvestald I	112	(#727830) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	50
Kalvestald II	127	(#766781) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	10
		(#727833) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	75
Ungdyrstald I	789	(#727839) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	750
Ungdyrstald II	738	(#727853) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	700
Tilbygning ungdyrstald	173	(#727854) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	173
Ny kævningsstald	1082	(#728307) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	725
Nye kalvehytter I	297	(#728308) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	75
Ny kalvestald IV	199	(#766783) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	120
Ny kalvestald III	205	(#766782) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	100
Nye kalvehytter II	94	(#766784) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	50
Sum				5658

Opbevaringslagre		
Navn	Lagertype	Areal (m²)
Gylletank 2	Flydende	276
Gylletank 3	Flydende	934
Møddingsplads ny	Fast	238

3. Eventuelle ændringer i ejerforhold eller i hvem der er ansvarlig for husdyrbrugets drift skal meddeles til Ikast-Brande Kommune.
4. Der skal til enhver tid være et eksemplar af miljøgodkendelsen på husdyrbruget. Den ansvarlige for driften og eventuelle ansatte på husdyrbruget skal være bekendt med de stillede vilkår.
5. Husdyrbruget skal have procedurer for korrigerende handlinger ved eventuel overskridelse af generelle miljøregler, og af miljøgodkendelsens vilkår. Disse procedurer kan helt eller delvist være formuleret i en beredskabsplan.
6. Såfremt der efter Ikast-Brande Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, som vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan Ikast-Brande Kommune meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.
7. Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse. Såfremt der efter Ikast-Brande Kommunes vurdering opstår væsentlige gener for omgivelserne fra opformering af fluer på husdyrbruget, kan Ikast-Brande Kommune meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger svarende til de til enhver tid gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi (https://agro.au.dk/fileadmin/DJF/Agro/Projekter/Vejledning_om_skadedyr/Retningslinier-for-fluebekaempelse.pdf).

Med hensyn til rotter forudsættes de bekæmpet efter de til enhver tid gældende generelle regler herfor.
8. Såfremt Ikast-Brande Kommune modtager klager over støj fra husdyrbruget med tilknyttede aktiviteter, og kommunen vurderer, at der er tale om væsentlige støjgener, skal der indsendes dokumentation for overholdelse af nedenstående støjkrav. Sådanne målinger kan dog højst

forlanges foretaget en gang årligt, medmindre særlige forhold gøre sig gældende. Udgifter til støjmåling/støjeregninger afholdes af husdyrbruget.

Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau må ikke overstige følgende værdier ved nabobeboelser:

Dag	Tidspunkt	Støjniveau
Mandag - fredag	kl. 7 - 18	55 dB(A) ¹
Lørdag	kl. 7 - 14	
Mandag - fredag	kl. 18 - 22	45 dB(A)
Lørdag	kl. 14 - 22	
Søndag	kl. 7 - 22	
Alle dage	kl. 22 - 7	40 dB(A) *

* Støjens maksimalværdi – peak-værdi – må om natten (kl. 22 - 7) ikke overstige 55 dB(A) ved nabobeboelser.

De anførte grænseværdier for støjbidraget regnes for overholdt, hvis de ikke overskrides af en måling eller beregning, der er midlet over en periode, som afhænger af tidspunktet på døgnet således:

For dagperioden, kl. 7.00 – 18.00 alle dage, er måleperioden det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer,

for aftenperioden, kl. 18.00 – 22.00 alle dage, er måleperioden den mest støjbelastede time, og

for natperioden, kl. 22.00 – 7.00 alle dage, er måleperioden den mest støjbelastede halve time.

9.1 Restvand fra ensilagesiloerne/-pladsen, samt befæstede arealer mellem ensilageplads samt kostald, og ungdyrstaldene skal pumpes til gyllebeholder 1. Herfra skal det enten udsprinkles efter gældende regler, eller pumpes til gyllebeholder 2. Samlebrønd og pumpeydelse skal dimensioneres og passe til ensilagesiloernes og forpladsens størrelse.

Lovgrundlag

Ansøgningen om tillæg til miljøgodkendelsen er behandlet på grundlag af de oplysninger, der er i ansøgningsskema nr. 247223, version 6, som beregnet via www.husdyrgodkendelse.dk den 16. juni 2025.

Husdyrbruget er omfattet af § 16 a, stk. 1 i *husdyrbrugloven*, da der er en ammoniakemission på mere end 3.500 kg NH₃-N pr. år.

Tillægget til miljøgodkendelsen meddeles i henhold til § 16 a, stk. 4 i *husdyrbrugloven*. Tillægget er således udarbejdet efter *husdyrbrugloven*, hvor EU's VVM-direktivⁱⁱⁱ og IE-direktiv^{iv} er indarbejdet.

¹ dB(A) = Decibel(A)-skalaen som internationalt bruges i forbindelse med måling af svag lyd.

Biaktiviteter

Efter det oplyste er der ikke eksisterende biaktiviteter på husdyrbruget, som er omfattet af krav om godkendelse, tilladelse m.v. efter *miljøbeskyttelsesloven*^v eller regler udstedt i medfør af loven. Der er endvidere ikke i forbindelse med den aktuelle ansøgning om tillæg til miljøgodkendelse søgt om sådanne biaktiviteter, der forudsætter godkendelse, tilladelse m.v. efter anden lovgivning.

Offentliggørelse og orientering af naboer

Naboer og andre berørte er den 10. juni 2025 blevet orienteret om ansøgningen med 14 dages frist for kommentarer. Orienteringen gav ikke anledning til bemærkninger.

Afgørelsen om tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen af **3. december 2018** er truffet den **25. juni 2025**, og offentliggøres på Ikast-Brande Kommunes hjemmeside <https://ikast-brande.dk/offentlig-goerelser-og-hoeringer>, samme dag. Afgørelsen vil desuden blive lagt på Miljøstyrelsens Digitale MiljøAdministration (DMA) på hjemmesiden <https://dma.mst.dk/>.

Gyldighed

Tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år fra denne afgørelse, er meddelt. Hvis en del af tillægget ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen for denne del.

Helt eller delvist bortfald af afgørelsen

Hvis tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen efterfølgende ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Tillægget er udnyttet, når mindst 25 procent af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Driftsmæssig udnyttelse er opnået, når der på det pågældende produktionsareal produceres mindst 50 procent af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Andre godkendelser, tilladelser og dispensationer

Ikast-Brande Kommune gør opmærksom på, at et tillæg til en miljøgodkendelse efter reglerne i *husdyrbrugloven* ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Der skal derfor eksempelvis – i det omfang, at det er relevant i det konkrete tilfælde – søges om en separat byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand eller lignende hos Ikast-Brande Kommune.

Miljøkonsekvensrapport

Ansøgers konsulent har udarbejdet en miljøkonsekvensrapport, som sammen med ansøgningsskemaet fra husdyrgodkendelse.dk – danner grundlag for afgørelsen om tillægget til miljøgodkendelsen. Miljøkonsekvensrapporten opsummerer husdyrbrugets påvirkning af miljø, landskab, naboer, natur m.m.

Ikast-Brande Kommunes vurdering og begrundelse for de stillede vilkår

Placering af anlæg

Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne i miljøkonsekvensrapportens afsnit Beliggenhed og Afstandskrav, at etableringerne (kælvningsstalden, forlængelse af Kalvestald IV, møddingspladsen og kalvehyttepladsen samt renovering af øvrige staldbygninger) overholder de faste afstandskrav.

Afstandskravet på 30 meter fra udvidelsen af ensilagepladsen til naboskel vil dog ikke være overholdt. Afstanden vil blive ca. 14 meter, som for den eksisterende ensilageplads. Ansøger har undersøgt mulighederne, og erfarede at det ikke er muligt at erhverve areal mod vest, og dermed få sammatrikuleret tilstrækkeligt, til at der kan blive 30 meter mellem udvidelsen af ensilagepladsen, og naboskellet. På den baggrund er der søgt om dispensation fra afstandskravet, med henvisning til at det ikke er muligt at overholde afstandskravet.

Ikast-Brande Kommune konstaterer, at en forudsætning for at kunne dispensere fra afstandskrav i husdyrbruglovens § 8 ifølge husdyrbruglovens § 9 stk. 3 er, at overholdelse af afstandskravene ikke er mulig for husdyrbruget.

På ejendommen, bestående af én matrikel, er det eksisterende husdyrbrug klemmt inde mellem vejsskel mod vest og naboskel mod vest, nord og øst. På matriklens nuværende areal er det fysisk ikke muligt at etablere husdyr-, gødnings- eller ensilageopbevaringsanlæg. Ansøger har ikke haft mulighed for at erhverve areal til udvidelsen af matriklen mod vest. Ikast Brande Kommune er enige i ansøgers vurdering af de manglende muligheder for placering af udvidelse af ensilageopbevaringsanlægget, så afstandskravet til naboskel er opfyldt. Dermed er betingelsen i husdyrbruglovens § 9, stk. 3 opfyldt.

Som bemærket af Miljø- og Fødevarerklagenævnet er afstandskravene i husdyrbruglovens § 8 både miljømæssigt og gene- og hygiejnemæssigt begrundet, og er fastsat for at varetage en række beskyttelseshensyn i forhold til omgivelserne. Det betyder, at formålet med de generelle afstandskrav er, at overholdelse af dem, som udgangspunkt vil sikre omboende og omgivelserne mod væsentlige gener, og forhindre, at forurening opstår. Hvis de generelle afstandskrav i den konkrete situation enten ikke er tilstrækkelige, eller unødigt restriktive, kan der enten skærpes henholdsvis dispensere herfra.

I den konkrete situation er der mere end 300 meter til nærmeste omboende (Gedhusvej 17), hvor der ikke findes, men er mulighed for etablering af beboelse. Henset, at den konkrete afstand er mere end 10 gange så lang, som det generelle afstandskrav til naboskel, er det Ikast-Brande Kommunes klare vurdering, at den ønskede placering af ensilagepladsens udvidelse ikke vil give anledning til gene for omboende. Hertil kommer, at den lovligt etablerede ensilageplads har samme afstand til naboskel, som den ønskede udvidelse af pladsen.

Ikast-Brande Kommune vurderer endvidere, at en mulig forurening fra en ensilageplads er ud- og nedsivning af restvand, eller ensilagesaft til jord og grundvand. Ifølge generel lovgivning (husdyrgødningsbekendtgørelsens § 17), skal ensilageopbevaringsanlæg dog være indrettet således, at forurening af grundvand og overfladevand ikke finder sted. Ved de regelmæssige og lovpligtige miljøtilsyn, bliver der ført kontrol med at ensilagepladsen fortsat overholder lovgivningskravet om tæthed. Indretningen og den kontinuerlige kontrol (tilsyn) med anlægget er dog ikke påvirket af afstanden til naboskel. Ikast-Brande Kommune vil derfor alene på den baggrund dispensere fra afstandskravet. Men dertil kommer, at der ikke er åbne vandløb i nærheden af den ønskede ensilagepladsudvidelse (> 300 meter), som ville kunne forurennes ved en utilsigtet hændelse eller anvendelse ved pladsen. Da der yderligere er en intern transportvej langs pladsen, vurderer Ikast-Brande Kommune, at der ved de daglige driftsrutiner er en meget god mulighed for føre kontrol med anlæggets tilstand.

På baggrund af en samlet vurdering, dispensere Ikast-Brande Kommune fra det generelle afstandskrav på 30 meter til naboskel uden vilkår, for den ønskede udvidelse af ensilagepladsen.

Landskabelige, kulturhistoriske og geologiske værdier

Ejendommen på Gedhusvej 12, 7441 Bording, er placeret uden for kulturhistoriske og geologiske bevaringsværdier, og uden for bevaringsværdige landskaber. Ikast-Brande Kommune vurderer på den baggrund, at etableringen kælvningsstalden, møddingspladsen, kalvehyttepladsen og ensilagepladsforlængelsen, samt ændringen er eksisterende kalvestalde – og driften af husdyrbruget i øvrigt – ikke vil medføre væsentlige landskabelige ændringer i forhold til den eksisterende tilstand.

Påvirkning af natur

Ikast-Brande Kommune vurderer, på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne i miljøkonsekvensrapportens afsnit Naturområder, og beregninger i husdyrgodkendelse.dk, at ansøgningen overholder alle krav i forhold til påvirkning af kategori 1-, 2- og 3-natur. Ligeledes vurderes det, at der ikke vil ske en tilstandsændring af naturområder, der er beskyttet af *naturbeskyttelseslovens*^{vi} § 3. Der er derfor ikke grundlag for at stille vilkår for at beskytte de pågældende naturområder.

Påvirkning af bilag IV-arter

Påvirkning af bilag IV-arter er beskrevet i miljøgodkendelse af 3. december 2018. Der er ikke forhold i dette tillæg, som ændrer på kommunens vurdering i forhold til miljøgodkendelsen.

Jord, grundvand og overfladevand

Jord, grundvand og overfladevand er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten, og i miljøgodkendelsen af 3. december 2018. Ansøger har endvidere oplyst, at restvand fra ensilagepladsen, samt overfladevand fra befæstede arealer (dog ikke vaskepladsens) pumpes til gyllebeholder 1, der fungerer som restvandsbeholder / restvandsbuffertank. Overfladevand og vaskevand fra vaskepladsen løber til en fortank, og derfra til videre til gyllekanaler.

Fra gyllebeholder 1 pumpes restvandet til udsprinkling. I perioder hvor udsprinkling ikke er tilladt (vandmættede, frosne eller snedækkede arealer) pumpes restvand fra gyllebeholder 1 til gyllebeholder 2. Ikast-Brande Kommune har vurderet på ansøgers oplysninger om håndtering af restvand fra blandt andet ensilagesiloerne, at restvandshåndteringen ikke medføre forurening eller væsentlige gener. Det er en ændring i forhold til gældende miljøgodkendelse, at overfladevand fra det befæstede areal mellem ensilageplads samt kostald, og ungdyrstaldene skal pumpes til gyllebeholder 1. Herfra skal rest- og overfladevandet enten udsprinkles eller pumpes til gyllebeholder 2. Eksisterende vilkår 8 ændres derfor og nummereres vilkår 9.1.

Lugt

Ikast-Brande Kommune vurderer, på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne i miljøkonsekvensrapportens afsnit Lugt, og beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, at projektet overholder lugtgenekriterierne, og at projektets gennemførelse ikke vil medføre væsentlige, forøgede lugtgener fra produktionsanlægget.

Ikast-Brande Kommune har dog stillet et lugtvilkår i miljøgodkendelsen fra 3. december 2018, som fortsat er gældende, for at kunne minimere lugtgener, hvis de viser sig at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen.

Lugtgeneafstandene fremgår af nedenstående tabel.

Samlet resultat af lugtberegning						
Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Agerskovvej 5 	0	FMK	132,4	132,4	600	Ja
Gedhusvej 17 	0	FMK	132,4	132,4	499	Ja
Haraldslundvej 1 	0	NY	448,6	403,8	2870,3	Ja
Ilskov By, Ilskov 	0	NY	639,4	639,4	4050	Ja
Kølvrå By, Karup 	0	NY	639,4	639,4	4252,7	Ja

Støj

Støj er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten, og i miljøgodkendelsen af 3. december 2018. Der er ikke forhold i dette tillæg, som ændrer på kommunens vurdering i forhold til miljøgodkendelsen.

Støv

Støv er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten, og i miljøgodkendelsen af 3. december 2018. Der er ikke forhold i dette tillæg, som ændrer på kommunens vurdering i forhold til miljøgodkendelsen.

Fluegener og uhygiejniske forhold

Fluegener og uhygiejniske forhold er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten, og i miljøgodkendelsen af 3. december 2018. Der er ikke forhold i dette tillæg, som ændrer på kommunens vurdering i forhold til miljøgodkendelsen.

Lyspåvirkning

Lys er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten, og i miljøgodkendelsen af 3. december 2018. Der er ikke forhold i dette tillæg, som ændrer på kommunens vurdering i forhold til miljøgodkendelsen.

Affald

Affald er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten, og i miljøgodkendelsen af 3. december 2018. Der er ikke forhold i dette tillæg, som ændrer på kommunens vurdering i forhold til miljøgodkendelsen.

Olie- og kemikalieopbevaring

Olie og kemikalieopbevaring er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten, og i miljøgodkendelsen af 3. december 2018. Der er ikke forhold i dette tillæg, som ændrer på kommunens vurdering i forhold til miljøgodkendelsen.

Transport

Transport er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten, og i miljøgodkendelsen af 3. december 2018. Jævnfør miljøkonsekvensrapportens afsnit Til- og frakørselsforhold, forventes antallet af transporter uændret efter gennemførelse af det ansøgte. Der er ikke forhold i dette tillæg, som ændrer på kommunens vurdering i forhold til miljøgodkendelsen. Vær dog opmærksom på miljøgodkendelsens vilkår om støj, som omfatter interne transporter.

Spildevand

Spildevand er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten, og i miljøgodkendelsen af 3. december 2018. Af miljøkonsekvensrapporten fremgår, at øget spildevand i forhold til nudrift begrænses til tagvand fra kælvningsstalden, og at tagvandet udledes til jordoverfladen. På den baggrund stiller Ikast-Brande Kommune ikke ændrede vilkår vedrørende spildevand.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten, og i miljøgodkendelsen af 3. december 2018. I miljøkonsekvensrapporten er det beskrevet, at der etableres en ny møddingsplads, som får afløb til gyllebeholder 3. Den eksisterende møddingsplads nedlægges i øvrigt, og erstattes af en nyetableret kalveplads. Den nye kalveplads får afløb til gyllebeholder 2. I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for både produktion og opbevaringskapacitet til husdyrgødning. Ikast-Brande Kommune stiller på den baggrund ikke vilkår til håndtering og opbevaring af husdyrgødning.

Anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)

Det aktuelle husdyrbrug har i ansøgt drift en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, hvorfor ammoniakemissionen skal reduceres til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af BAT.

Ikast-Brande Kommune vurderer – i lighed med en udmelding fra Miljøstyrelsen i maj 2017 – at kravene i den seneste BAT-konklusion i meget vid udstrækning er indeholdt i den nugældende regulering, herunder i reglerne om miljøgodkendelse af husdyrbrug og de generelt gældende regler om placering, indretning og drift af husdyrbrug, de generelt gældende regler om opbevaring og anvendelse af husdyrgødning samt reglerne om gødningsregnskab og indberetning deraf. Af samme grund finder Ikast-Brande Kommune, at dele af den foreskrevne vilkårsfastsættelse i *husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens* § 45 er overflødig, idet dele af indholdet følger af generelt gældende, danske regler.

Der er i miljøkonsekvensrapportens afsnit om BAT (ammoniak) vist, at det vejledende BAT krav er overholdt, idet der i nye eller renoverede stalde er anvendt enten dybstrøelse eller fast drænede gulve med skaber og ajlefløb, som er BAT-gulvsystemer.

BAT – reduktion af ammoniakemission

Anvendelse af BAT til reduktion af ammoniakemission er omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniakemission, der må komme fra husdyrbruget. Der er metodefrihed med hensyn til valg af stalddtype og miljøteknologi. BAT-niveauet er blandt andet opnået ved brug af faste drænede gulve med skraber og ajlefløb, eller dybstrøelse. Den samlede ammoniakfordampning fra husdyrbruget er ifølge ansøgningen beregnet til 5.501 kg N pr. år, hvilket svarer til det samlede BAT-krav. Der ved overholder husdyrbruget emissionsgrænserværdien vedrørende BAT – se nedenstående tabel:

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4931	570	5501
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4931	570	5501
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Kommunens samlede vurdering

Ikast-Brande Kommune vurderer samlet set, at den ansøgte ændring af husdyrbruget, ved overholdelse af de stillede vilkår, ikke indebærer en væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- Jord, grundvand og overfladevand
- Lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber fire uger efter offentliggørelsen - det vil sige klagen skal indgives **senest onsdag den 23. juli 2025**.

Følgende kan klage:

Ansøger, miljø- og fødevareministeren, Styrelsen for patientsikkerhed samt enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Desuden kan visse organisationer, som angivet i §§ 85-87 i *husdyrbrugloven*, klage.

Du klager via Klageportalen, som du finder via klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Du logger på Klageportalen med MitID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Ikast-Brande Kommune via Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Ikast-Brande Kommune. Hvis Ikast-Brande Kommune fastholder afgørelsen, sender Ikast-Brande Kommune klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Ikast-Brande Kommune. Ikast-Brande Kommune videresender din anmodning til nævnet, som herefter beslutter, om du kan fritages. De nærmere betingelser for at blive fritaget kan du se på nævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen. Udnyttelse af miljøgodkendelsen i klageperioden, og mens eventuel klage behandles, sker derfor på eget ansvar.

Denne afgørelse kan også indbringes for domstolene, jævnfør *husdyrbruglovens* § 90. Det skal ske inden for seks måneder efter offentliggørelsen.

Med venlig hilsen

Carsten Hejlesen
Landbrug og landzone

Offentliggørelse

Kopi af afgørelsen inklusiv bilag sendt til:

- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd – e-mail: ae@ae.dk
- Danmarks Naturfredningsforening – e-mail: dnikast-brande-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund,
 - Hovedkontor – e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
 - Den centrale miljøafdeling – e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – e-mail: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling – e-mail: ikast-brande@dof.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark v./ Formand Niels Barslund – e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet – e-mail: fbr@fbr.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Vest – e-mail: trvest@stps.dk

Konsulent: Karen V. Thomasen, Sagro I/S, Majsmarken 1, 7190 Billund

Bilag

- Bilag 1: Oversigt over lovgivning
- Bilag 2: Miljøkonsekvensrapport, Tillæg til § 16 a miljøgodkendelse

Bilag 1

Oversigt over lovgivning

ⁱ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (med senere ændringer) (*husdyrbrugloven*).

ⁱⁱ *Bekendtgørelse nr. 1089 af 16. oktober 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen)*.

ⁱⁱⁱ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/52/EU af 16. april 2014 om ændring af direktiv 2011/92/EU om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (VVM-direktivet).

^{iv} Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU af 24. november 2010 om industrielle emissioner (integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening) (omarbejdning) (med senere ændringer) (IE-direktivet).

^v Lovbekendtgørelse nr. 1093 af 11. oktober 2024 af lov om miljøbeskyttelse (*miljøbeskyttelsesloven*).

^{vi} Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 af lov om naturbeskyttelse (*naturbeskyttelsesloven*).